

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Znak: NK.I – 0911/158/08

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990. o samorządzie gminnym /Dz.U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591, z 2002r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz.558, Nr 113, poz. 984, Nr 214, poz. 1806, z 2003r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568, z 2004r. Nr 102, poz.1055, Nr 116, poz.1203, Nr 214, poz.1806, z 2005r. Nr 172, poz.1441, Nr 175 poz. 1457, z 2006r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337, z 2007r. Nr 48 poz.327, Nr 138 poz. 974, Nr 173 poz. 1218 oraz z 2008 r. Nr 180, poz. 1111/

stwierdza się nieważność

uchwały Nr XX/180/2008 Rady Miejskiej w Chmielniku z dnia 20 listopada 2008 r. w sprawie zatwierdzenia taryfy dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków. – w części określonej w załączniku Nr 1 do uchwały – tabela 3 i 4.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 20 listopada 2008 r. Rada Miejska w Chmielniku zatwierdziła taryfę dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru stwierdził, iż uchwała w części określonej w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego została podjęta z istotnym naruszeniem prawa.

Zasady ustalania taryf określa ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858 ze zm.).

Zgodnie z wymienioną ustawą taryfę za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków określa przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne. Taryfy są zatwierdzane przez radę gminy. Przedsiębiorstwo składa wniosek o zatwierdzenie taryf wraz ze szczegółową kalkulacją cen i stawek opłat oraz aktualnym planem rozwoju i modernizacji urządzeń wodociagowych i urządzeń kanalizacyjnych. Wójt, po otrzymaniu od przedsiębiorstwa wniosku o zatwierdzenie taryf sprawdza czy zostały one opracowane zgodnie z przepisami ustawy oraz weryfikuje koszty związane ze świadczeniem usług przez przedsiębiorstwo pod względem celowości ich ponoszenia. W zależności od tego czy taryfy zostały opracowane poprawnie, czy też nie, wójt występuje do rady gminy z wnioskiem odpowiednio o zatwierdzenie taryf, bądź o odmowie ich zatwierdzenia (art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 1-4 ustawy).

Rada gminy podejmuje uchwałę o zatwierdzeniu taryf, w terminie 45 dni od dnia złożenia wniosku przez przedsiębiorstwo, albo o odmowie zatwierdzenia taryf, jeżeli zostały one sporządzone niezgodnie z przepisami (art. 24 ust. 5 ustawy).

Jak wynika z załącznika Nr 1 do uchwały, zatwierdzona przez Radę Miejską taryfa za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków jest taryfą niejednolitą wieloczonową, zawierającą różne – dla poszczególnych taryfowych grup odbiorców usług – ceny za dostarczoną wodę i za odprowadzone ścieki oraz różne stawki opłat abonamentowych. Uwzględniając zróżnicowanie kosztów zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków dokonano podziału odbiorców usług w zakresie dostarczania wody i odprowadzania ścieków na dwie taryfowe grupy. Pierwsza grupa obejmuje gospodarstwa domowe, instytucje oraz właścicieli i zarządców budynków, a druga – pozostałych odbiorców. Wysokość cen za m³ dostarczonej wody oraz za m³ odprowadzonych ścieków, a także wysokość stawek opłat abonamentowych dla poszczególnych taryfowych grup odbiorców usług określona została w tabeli 1 i 2, zawartej w załączniku Nr 1 do uchwały i do wniosku o zatwierdzenia taryf.

Natomiast w tabeli 3 i 4 wyodrębniono nową taryfową grupę odbiorców usług – gospodarstwa domowe i ustalono stawki opłat ryczałtowych za wodę i za odprowadzone ścieki na osobę w lokalach nieopomiarowanych. W tabelach tych określone zostały również przeciętne normy zużycia wody na osobę.

Taryfy w tej części są sprzeczne z prawem.

Stosownie do art. 2 pkt 12 wymienionej ustawy, taryfa jest zestawieniem publicznie ogłoszonych cen i stawek opłat za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków oraz warunków ich stosowania.

Zgodnie z art. 26 ustawy rozliczenia za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków są prowadzone przez przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne z odbiorcami usług na podstawie określonych w taryfach cen i stawek opłat oraz ilości dostarczonej wody i odprowadzonych ścieków.

Sposób ustalania ilości wody dostarczonej do nieruchomości oraz ilości odprowadzonych ścieków został określony w art. 27 ustawy. Zgodnie z wymienionym przepisem ilość wody ustala się na podstawie wskazań wodomierza głównego, a w przypadku jego braku – w oparciu o przeciętne normy zużycia wody określone w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 14 stycznia 2002 r. (Dz.U. Nr 8, poz. 70). Ilość odprowadzonych ścieków ustala się na podstawie wskazań urządzeń pomiarowych, a w razie ich braku – na podstawie umowy, jako równą ilości wody pobranej lub określonej w umowie.

Zgodnie z art. 20 ustawy przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne określa taryfę na podstawie niezbędnych przychodów po dokonaniu ich alokacji na poszczególne taryfowe grupy odbiorców usług. Ceny i stawki opłat określone w taryfie są różnicowane dla poszczególnych grup odbiorców usług na podstawie udokumentowanych różnic kosztów zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków.

Szczegółowe sposoby określania taryf, w tym kryteria różnicowania cen i opłat zostały uregulowane przepisami rozporządzenia Ministra Budownictwa z dnia 28 czerwca 2006 r. w sprawie określenia taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryf oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków (Dz.U. Nr 127, poz. 886 ze zm.). Zgodnie z § 5 wym. rozporządzenia taryfy zawierają cenę za m³ wody w rozliczeniach dokonywanych na podstawie odczytu wskazań wodomierza lub na podstawie przepisów dotyczących przeciętnych norm zużycia wody oraz cenę za m³ odprowadzonych ścieków, ustalonych na podstawie wskazań urządzenia pomiarowego lub zużycia wody określonego zgodnie ze wskazaniem wodomierza lub na podstawie przepisów dotyczących przeciętnych norm zużycia wody. Taryfy mogą ponadto przewidywać następujące opłaty:

- abonamentową - definicja tej opłaty oraz zasady kalkulowania wysokości jej stawki określają przepisy § 1 pkt 11 i § 13 ust. 3 – 6 rozporządzenia,
- za przekroczenie warunków wprowadzania ścieków przemysłowych - § 5 pkt 6 rozporządzenia,
- za przyłączenia do urządzeń wodociągowo – kanalizacyjnych - § 5 pkt 7 rozporządzenia.

W świetle powyższego należy stwierdzić, iż wymieniona w taryfie zatwierdzonej przez Radę Miejską „opłata ryczałtowa za wodę i za odprowadzane ścieki w lokalach nieopomiarowanych” nie mieści się w katalogu opłat, które mogą zawierać taryfy.

Kryteria różnicowania cen i opłat stawek zawartych w taryfie zostały określone w wymienionym rozporządzeniu.

Zgodnie z § 3 ust. 1 lit. c) i § 13 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia taryfowe ceny i stawki opłat powinny być kalkulowane i różnicowane w taki sposób, aby zapewnić m. in. eliminację subsydiowania skrośnego. W słowniczku do rozporządzenia wyjaśniono, że subsydiowanie skrośne to pokrywanie kosztów dotyczących jednego rodzaju prowadzonej przez przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne działalności gospodarczej lub jednej z grup taryfowych odbiorców usług przychodami pochodzącymi z innego rodzaju prowadzonej działalności gospodarczej lub od innej taryfowej grupy odbiorców.

W świetle przedstawionych uregulowań prawnych należy stwierdzić, iż wyodrębnianie – spośród odbiorców usług w zakresie dostarczania wody lub odprowadzania ścieków – taryfowej grupy odbiorców tych usług ze względu na kryterium braku wyposażenia nieruchomości w urządzenia pomiarowe oraz ustalenie dla tej grupy odrębnych „opłat ryczałtowych” nie znajduje żadnego uzasadnienia prawnego. Nie można bowiem uznać, iż podział odbiorców tych usług na grupy taryfowe według kryterium wyposażenia posiadanych przez nich nieruchomości w urządzenia pomiarowe, bądź braku takich urządzeń, uzasadniony jest innym, niż pozostali odbiorcy kosztami świadczenia dla nich usług w zakresie dostarczania wody i odprowadzania ścieków.

Niedopuszczalne jest zatem różnicowanie cen dla odbiorców tych usług według przedmiotowego kryterium.

Wyposażenie nieruchomości w urządzenia pomiarowe, bądź ich brak, ma jedynie wpływ na sposób ustalania ilości dostarczonej wody lub odprowadzonych ścieków przez przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne.

Jak wynika z tabeli 3 i 4 zatwierdzone przez Radę Miejską „opłaty ryczałtowe” za dostarczoną wodę i odprowadzone ścieki dotyczą nieruchomości niepodłączonych do urządzeń kanalizacyjnych.

Ustalanie w taryfie jakichkolwiek cen, czy opłat za ścieki w odniesieniu do nieruchomości podłączonych jedynie do zbiorników bezodpływowych nie znajduje również żadnego uzasadnienia prawnego.

Przedmiotowe opłaty nie mogą być ustalone w taryfach, gdyż ustawa o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków nie reguluje tych kwestii. Zgodnie z art. 1, art. 2 pkt 3, 7, 10, 16 i 20 ustawa ta reguluje zasady zbiorowego zaopatrzenia w wodę lub odprowadzania ścieków. Działalność ta polega na ujmowaniu, uzdatnianiu i dostarczaniu wody lub odprowadzaniu ścieków przez przedsiębiorstwo wodociągowo - kanalizacyjne. Ustawa nie obejmuje zatem zaopatrzenia w wodę czy odprowadzania ścieków wówczas, gdy nie ma ono charakteru zbiorowego, jak np.: pobór wody podziemnej lub powierzchniowej, czy odprowadzania ścieków (nieczystości płynnych) do zbiorników bezodpływowych.

Opłaty ustalane i pobierane przez przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne są rodzajem należności publicznoprawnych m. in. za udostępnienie urządzeń kanalizacyjnych będących w posiadaniu przedsiębiorstwa, czyli urządzeń służących do odprowadzania ścieków bytowych i komunalnych.

Zbiorniki bezodpływowe, w których gromadzone są nieczystości ciekłe pozostają w posiadaniu właścicieli nieruchomości i nie należą do urządzeń kanalizacyjnych.

Obowiązki właścicieli nieruchomości, które nie są przyłączone do sieci kanalizacyjnej, dotyczące sposobu postępowania z nieczystościami ciekłymi, określone zostały przepisami ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008 ze zm.).

W tym stanie rzeczy stwierdzenie nieważności uchwały w części jest uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach, za pośrednictwem Wojewody Świętokrzyskiego, w terminie 30 dni od daty jej doręczenia.

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Bożentyna Pałka-Koruba